

Humanrights.ge

პორტალი ადამიანის უფლებების შესახებ

ძიება

გაფართოებული ძიება

მთავარი | [სიახლეები](#) | [გამოცემები](#) | [კანონმდებლობა](#) | [ანგარიშები](#) | [HRIDC-ს შესახებ](#) | [ბმულები](#) | [კონტაქტი](#)

[Text Version](#)

არასამთავრობო ორგანიზაციების მიმართვა კორუფციასთან ბრძოლის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით

20.12.2013

საქართველოს პრეზიდენტს, ბატონ გიორგი მარგველაშვილს საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარეს, ბატონ დავით უსუფაშვილს საქართველოს პრემიერ-მინისტრს, ბატონ ირაკლი ღარიბაშვილს

დღეს მსოფლიო კორუფციასთან ბრძოლის საერთაშორისო დღეს აღნიშნავს. ამასთან დაკავშირებით, გვსურს მოგახსენოთ ჩვენი მოსაზრებები კორუფციის მხრივ ჩვენს ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის შესახებ და სამომავლო რეფორმის პრიორიტეტების ხედვაც შემოგთავაზოთ.

მოგვხსენებთ, რომ 2003 წლის შემდეგ საქართველოში მთელი რიგი წარმატებული ანტიკორუფციული რეფორმა განხორციელდა, რის შედეგადაც ქვეყანაში შემცირდა და ფაქტობრივად აღმოიფხვრა წვრილმანი კორუფცია და მექრთამობა. ეს უდავოდ მნიშვნელოვანი მიღწევა იყო, რადგანაც მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა საქართველოს მოქალაქეთა ყოველდღიური ცხოვრება, ხოლო მთავრობას თავისი საბაზისო მოვალეობების უკეთ შესრულების შესაძლებლობა მისცა.

ამასთან, საქართველოში კვლავაც სერიოზულ პრობლემად რჩება კორუფციის უფრო კომპლექსური ფორმები. 2003 წლის შემდეგ წლებში გატარებულ რეფორმებს თან სდევდა ძალაუფლების უკიდურესი კონცენტრაცია ადმინისტრაციულ ხელისუფლებაში. სხვა ძირითადი ინსტიტუტების (მაგალითად, პარლამენტისა და სასამართლოს), აგრეთვე ხელისუფლების გარე მაკონტროლებლების (თუნდაც მედიის) სისუსტის პირობებში, მაღალი თანამდებობის პირთა ვიწრო ჯგუფს შესაძლებლობა ჰქონდა ემოქმედა გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების პრინციპების უგულბელობით, რაც ნოყიერ ნიადაგს ქმნიდა ძალაუფლების ბოროტად გამოყენებისა და კორუფციისთვის.

ახალი ხელისუფლების წარმომადგენლები ხშირად უსვამენ ხაზს გასულ წლებში მომხდარი ე.წ. ელიტური კორუფციის შესაძლო ფაქტების გამოძიების აუცილებლობას. მიგვაჩნია, რომ ყოფილ თანამდებობის პირთა საქმიანობის გამოძიებაზე არანაკლებ მნიშვნელოვანია იმ სისტემური პრობლემების გადაჭრა, რომლებიც საქართველოს მთავრობის მაღალ რგოლებში კორუფციის რისკებს წარმოშობს. ამასთან დაკავშირებით, ყურადღებას იმსახურებს რამდენიმე ძირითადი საკითხი:

1. მლიერი და დამოუკიდებელი პარლამენტი და სასამართლო - ბოლო წლებში საქართველოში კორუფციის რისკების ერთ-ერთი წყარო პარლამენტისა და სასამართლოს სისუსტე და ადმინისტრაციული ხელისუფლებისადმი მათი დაქვემდებარება იყო. 2012 არჩევნების შემდეგ მნიშვნელოვანი პროგრესია მიღწეული პარლამენტის გაძლიერებისა და სასამართლოს დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფის მიმართულებით, თუმცა მნიშვნელოვანია, რომ პარლამენტმა გააგრძელოს ინსტიტუციური გაძლიერების პროცესი, რათა ეფექტიანად შეასრულოს თავისი საზედამბებელი ფუნქცია ადმინისტრაციულ ხელისუფლებასთან მიმართებაში. უნდა გაგრძელდეს მლიერი საკანონმდებლო ბაზის ფორმირება სასამართლო პოლიტიკური ზეგავლენისგან დაცვის უზრუნველსაყოფად.
2. ანტიკორუფციული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის განახლება და მათი შესრულების მონიტორინგი - 2010 წელს დამტკიცებული სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა განახლებას საჭიროებს. გარდა ამისა, ბოლო წლებში არ განხორციელებულა სამოქმედო გეგმის შესრულების სრულფასოვანი მონიტორინგი.
3. ანტიკორუფციული უწყების გაძლიერება - ამჟამად მოქმედ კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოს საკმაოდ შეზღუდული უფლებამოსილებები და რესურსები აქვს. საქართველოს მთავრობამ უნდა განიხილოს უფრო მლიერი ანტიკორუფციული უწყების შექმნის შესაძლებლობა.
4. კონკურენციის სააგენტოს ამოქმედება - კონკურენციისა და სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს კონკურენციის დეპარტამენტი ამჟამად ფაქტობრივად უმოქმედოა, რაც ხელს უშლის კონკურენტული ბაზრის ჩამოყალიბებას. საქართველოს ხელისუფლებამ უმოკლეს ვადებში უნდა უზრუნველყოს კონკურენციის კანონმდებლობის რეფორმის დასრულება და კონკურენციის მარეგულირებელი უწყების რეალური ამოქმედება.

სხვა სიახლეები

გურიამ რამდენიმე საჯარო მოხელის სამსახურიდან გათავისუფლებას ითხოვენ

სახალხო დამცველი ქუთაისში მიუსაფართა თავშესაფარში შექმნილ ვითარებას ეხმაურება

ქსნის #15 დაწესებულების პატიმარი დახმარებას ითხოვს

სიღნაღის მუნიციპალიტეტის გამგეობაში კონკურსი ხელახლა ჩატარდება

გორის მუნიციპალიტეტის 2014 წლის ბიუჯეტი 18 650 000 ლარით განისაზღვრა

[არქივი](#)

ბლოგი

მშვიერი კომისიის წევრები და გაბრაზებული თავმჯდომარეები ბათუმში

არჩვენებს 2003 წლიდან ვაკვირდები. არც ერთი არჩევნები არ გამოითვლება, რასაც ვერ ვიტყვო და ჩემი საარჩევნო ხმის უფლების გამოყენებაზე - ყველა არჩევნებზე, იმის გამო რომ [ვრცლად...](#)

ბეჭდები ნაკვეთურის გარეშე და ორსახელიანი ამომრჩეველი გურიამში

პირველად დამკვირვებლის სტატუსით

[არქივი](#)

გამოკითხვა

თქვენი აზრით, როგორ ჩატარდა 27 ოქტომბრის საპრეზიდენტო არჩევნები?

- დარღვევების გარეშე
- უმნიშვნელო დარღვევებით
- მასობრივი დარღვევებით
- გაყალბდა
- მიჭირს პასუხის გაცემა

წინ

5. სახელმწიფო შესყიდვების სისტემის შემდგომი გაუმჯობესება - საქართველოს ამჟამად მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე გამჭვირვალე სახელმწიფო შესყიდვების ელექტრონული სისტემა აქვს, თუმცა სახელმწიფო შესყიდვების საკმაოდ დიდი ნაწილი კვლავც ამ სისტემის გვერდის ავლით წარმოებს (სეთი შესყიდვების საერთო ღირებულებამ 2012 წელს მილიარდ ლარს გადააჭარბა და სახელმწიფო შესყიდვების 45 პროცენტი შეადგინა) საქართველოს ხელისუფლებამ მინიმუმამდე უნდა დაიყვანოს იმ გამონაკლისი შემთხვევების რიცხვი, როდესაც სახელმწიფო შესყიდვების წარმოება ღია ტენდერების გარეშე დაიშვება.

6. სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის გაძლიერება - სახელმწიფო აუდიტის სამსახურს, მისი უფლებამოსილებებიდან გამომდინარე, უმნიშვნელოვანესი როლის შესრულება შეუძლია კორუფციის პრევენციის მხრივ. აუცილებელია, ერთი მხრივ, ამ უწყების უზრუნველყოფა სათანადო რესურსების, ხოლო, მეორე მხრივ, მისი მაქსიმალური დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა ქვეყნის პოლიტიკური ხელმძღვანელობისგან.

7. საჯარო სამსახურის რეფორმა - რაც, სხვა კომპონენტებთან ერთად, მოიცავს საჯარო სამსახურში დანიშნვა-გათავისუფლების, ასევე შრომის ანაზღაურების საკითხებს. აღსანიშნავია, აგრეთვე, საჯარო სამსახურში კონკურსის წესით დანიშნვასა და პრემიების გაცემასთან დაკავშირებით არსებული პრობლემები.

8. ელიტური კორუფციის, როგორც გამოწვევის წინააღმდეგ ბრძოლა - ამ მიზნით საჭიროდ მიგვაჩნია, ერთი მხრივ, ნათლად შეფასდეს ელიტური კორუფციის განმაპირობებელი ფაქტორები (მათ შორის არსებული საკანონმდებლო ხარვეზები), ხოლო, მეორეს მხრივ, მოხდეს შესაბამისი სტრუქტურების(აუდიტის სამსახური, სამართალდამცავი ორგანოები და ა.შ.) თანამშრომელთა მომზადება და იმ ხასიათის სპეციალური უნარ-ჩვევებით გაძლიერება, რომლებიც ელიტური კორუფციის წინააღმდეგ უფრო ქმედით ბრძოლას შეუწყობს ხელს.

9. ქონებრივი დეკლარაციების სისტემის შემდგომი გაუმჯობესება - მისასაღებელია, რომ თანამდებობის პირთა ქონებრივი დეკლარაციები საქართველოს ნებისმიერი მოქალაქისთვის ხელმისაწვდომია სპეციალური ვებგვერდის საშუალებით. ამ სფეროში შემდგომი პროგრესის მისაღწევად აუცილებელია იმ თანამდებობის პირთა წრის გაფართოება, ვისაც ქონებრივი დეკლარაციის წარდგენა ევალება, და ქონებრივი დეკლარაციებში შეტანილი მონაცემების გადამოწმების სისტემის შექმნა.

10. საჯარო და კერძო სექტორებს შორის თანამდებობის პირთა მოძრაობისას წარმოქმნილი კორუფციული რისკების შემცირება - საქართველოში ხშირია ადამიანების გადასვლა ბიზნესიდან პოლიტიკაში და პოლიტიკიდან ბიზნესში. ეს პროცესი, რომელიც თავისთავად გარდაუვალი და ბუნებრივია, გარკვეულ რისკებს შეიცავს კორუფციის თვალსაზრისით. მნიშვნელოვანია, რომ სახელმწიფო ინსტიტუტები და დამოუკიდებელი მარეგულირებელი კომისიები დაეღწიონ იყენენ კერძო კომერციული ინტერესების ზეგავლენისგან.

11. ანტიკორუფციული მექანიზმების გაძლიერება ადგილობრივ თვითმმართველობაში - საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის ინსტიტუტებში ამჟამად არსებული ანტიკორუფციული მექანიზმები ბევრად სუსტია, ვიდრე ცენტრალურ დონეზე. ამდენად მნიშვნელოვანია, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობის რეფორმის პროცესში სათანადო ყურადღება დაეთმოს ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოებში ძლიერი ანტიკორუფციული ნორმებისა და მექანიზმების შემოღებას.

12. გამჭვირვალე პრივატიზაციის პროცესი - ბოლო წლებში სახელმწიფო ქონების პრივატიზაცია ხშირად საეჭვო პირობებში წარმოებდა. მნიშვნელოვანია, რომ ხელისუფლებამ უზრუნველყოს პრივატიზაციის პროცესის მაქსიმალური გამჭვირვალობა და მინიმუმამდე შეამციროს იმ შემთხვევების რიცხვი, როდესაც სახელმწიფო ქონების კერძო სუბიექტებისთვის გადაცემა კონკრეტული შერჩევის გარეშე ან/და სიმბოლურ ფასად ხდება.

13. საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის სამართლებრივი მექანიზმების გაუმჯობესება - წლების განმავლობაში საქართველოში ჩამოყალიბდა საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე ხელოვნური შეზღუდვების დაწესების სამწუხარო პრაქტიკა, რაც თავის მხრივ განპირობებული იყო სამართლებრივი მექანიზმების არარსებობისა თუ შესაბამისი მაკონტროლებელი ორგანოების არაეფექტური საქმიანობით. ინფორმაციის თავისუფლება მნიშვნელოვანია საზოგადოებრივი კონტროლისა და კორუფციის პრევენციის უზრუნველყოფისთვის. აღსანიშნავი და მისასაღებელია, ბოლო დროს კანონმდებლობაში განხორციელებული ცვლილებები, რომელიც საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულ გამოქვეყნებას ითვალისწინებს. თუმცა, მიუხედავად პროგრესული ნაბიჯებისა საკანონმდებლო ზაზა და ინფორმაციის გაცემასთან დაკავშირებული პრაქტიკა საჭიროებს შემდგომ დახვეწას. აქედან გამომდინარე, აუცილებლად მიგვაჩნია სამოქალაქო საზოგადოებისა და ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) მიერ ამ სფეროში შემოთავაზებული რეკომენდაციების გათვალისწინება და იმ საკანონმდებლო ნორმებისა და პროცედურების სრულყოფა, რომლებიც პრაქტიკაში ართულდებიან საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობას.

ვფიქრობთ, რომ ზემოჩამოთვლილი საკითხების მოგვარება შესაძლებელია ხელისუფლებისა და სამოქალაქო და კერძო სექტორების ერთობლივი ძალისხმევით. მზად ვართ, კონკრეტული რეკომენდაციები მივაწოდოთ ხელისუფლებას ზემოხსენებულ სფეროებში კანონმდებლობისა და პრაქტიკის გაუმჯობესების მიზნით.

საერთაშორისო გამჭვირვალობა - საქართველო
იდენტობა

რედაქტორის აზრი

შემოდგომის ბუზი

პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის მიერ ბოლო დროს გამოცემული შეწყალების აქტების გაცნობისას, შეუძლებელია, არ გაგვახსენდეს შემოდგომის ბუზი, რომელიც ჩვეულებრივ უფრო მწარედ იკბინება.

[გრძელად...](#)

ადამიანის უფლებათა ცენტრი
მალაჩინოსნების სასამართლო პროცესებს დააკვირდება

საერთაშორისო ზეწოლის შედეგად სახელმწიფო აუდიტმა და აღსრულების ეროვნულმა ბიურომ რეპრესიები შეაჩერეს

თემები

ბავშვები	ჯანდაცვა
ქალები	კორუფცია
მართლმსაჯულება	არჩევნები
ლტოლივლები / დევნილები	განათლება
უმცირესობები	პატიმრები
მედია	რელიგია
ჯარი	სხვა

კატეგორიები

ჟურნალისტური მოკვლევა	ინტერვიუ
სტატია	უცხოური მედია
რეპორტაჟი	საქართველოს შესახებ
ანალიზი	რედაქტორის აზრი
ფოტო რეპორტაჟი	პოზივია
ექსკლუზივი	მკითხველის აზრი
	ბლოგი

მწვანე ალტერნატივა
 ადამიანის უფლებების სწავლებისა და მონიტორინგის ცენტრი
 კონსტიტუციის 42-ე მუხლი
 საარჩევნო და პოლიტიკური ტექნოლოგიების კვლევის ცენტრი
 საქართველოს დემოკრატიული ინიციატივა
 ადამიანის უფლებათა ცენტრი
 საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია
 სამართლიანი არჩევნებისა და დემოკრატიის საერთაშორისო საზოგადოება
 ეკონომიკური პოლიტიკის კვლევის ცენტრი
 ფონდი „ღია საზოგადოება - საქართველო“
 ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტი

[<< უკან დაბრუნება](#)

დატოვეთ თქვენი კომენტარი

თქვენი სახელი:

თქვენი კომენტარი:

ქართულად

დამგავი კოდი: